

Vergaderjaar 2024-2025

36 613 IX Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2024 (wijziging samenhangende met Miljoenennota)

E **NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG**

Ontvangen 31 oktober 2024

1. Inleiding

De minister van Financiën heeft met interesse kennisgenomen van de vragen en opmerkingen van de leden van de PvdD-fractie.

2. Toetsingskader risicoregelingen Headroomgarantie MFB Oekraïne

De wijziging van de begrotingsstaat Financiën en Nationale Schuld 2024 regelt o.a. het Nederlandse deel van de Europese additionele steun aan Oekraïne, zo'n 3,4 miljard euro van de maximaal 35 miljard. De leden van de PvdD-fractie vinden de betreffende steun aan Oekraïne op dit moment passend, maar hebben nog wel vragen met betrekking de inzet van de steun. In het toetsingskader risicoregeling Headroomgarantie MFB Oekraïne 2024-2025 staat een uitsplitsing van de headroomgarantie. De leden van de PvdD-fractie vragen of het klopt dat de 3,4 miljard euro conform onderstaande tabel is opgebouwd? Zo nee, hoe is het bedrag opgenomen in de begroting?

Garantieverplichting	2.515.394
MFB headroomgarantie	27.246
Oekraïne faciliteit	0
NGEU	584.260
EFSM	254.899
Betalingsbalanssteun EU	94.089
TOTAAL	3.475.888 (x1000) = 3,4 miljard

De garantie van 3,4 miljard euro is anders opgebouwd dan de onderbouwing in bovenstaande tabel. Het Nederlandse aandeel in de garantie wordt gebaseerd op de omvang van het Nederlandse aandeel in het EU-bni. Bij het huidige bni-aandeel van Nederland van 6,1% wordt de garantie geraamd op 3,4 miljard euro. Dit bedrag is opgebouwd uit 2,1 miljard euro voor de hoofdsom (6,1% van maximaal 35 miljard euro) + 1,3 miljard euro voor de rentelasten voor de middelen die de Unie leent op de kapitaalmarkt (gebaseerd op een looptijd van gemiddeld gewogen 15 jaar met een aangenomen rente van maximaal 4%).

De andere genoemde garanties in de tabel (de MFB headroomgarantie 2022 + 2023, de Oekraïne Faciliteit, NGEU, EFSM en de Betalingsbalanssteun EU) zijn al eerder afgegeven en verwerkt in de begroting. Deze staan los van deze garantie.

3. Kabinetsappreciatie over uitwerking van het G7-akkoord

In de kabinetsappreciatie van de Commissievoorstellen over de uitwerking van het G7-akkoord inzake financiële steun aan Oekraïne van 4 oktober jl. wordt gesteld dat de voorgenomen leningen directe en indirecte gevolgen hebben voor de positie van Oekraïne op het slagveld en dat de middelen kunnen worden ingezet o.a. voor militaire uitgaven en financiële en wederopbouw steun.¹

1. De leden van de PvdD-fractie vragen of het kabinet kan garanderen dat de Nederlandse en/of Europese middelen niet worden aangewend ten behoeve van het kunnen gebruiken van clustermunie, gezien het verdrag inzake clustermunie?
2. De leden van de PvdD-fractie vragen of het kabinet bereid is deze garantie in EU en NAVO-verband te verkrijgen, gezien het verdrag inzake clustermunie? Zo ja, welke stappen zal het kabinet daartoe zetten? Zo nee, waarom niet?
3. De leden van de PvdD-fractie vragen verder of het kabinet kan garanderen dat de Nederlandse en/of Europese middelen niet worden ingezet voor ondersteuning van de intensieve veehouderij in Oekraïne?
4. De leden van de PvdD-fractie vragen tenslotte of het kabinet bereid is deze garantie in EU verband te verkrijgen? Zo nee, waarom niet?

Oekraïne kan de middelen van de MFB-lening daar inzetten waar de noden het hoogst zijn, inclusief militaire uitgaven en ook financiële en wederopbouwsteun. De Commissie heeft aangegeven dat Oekraïne de steun nodig heeft voor behoud van essentiële overheidsdiensten, macro-economische stabiliteit en herstel van kritieke infrastructuur. Daardoor is het de verwachting dat de middelen hieraan zullen worden besteed. Randvoorwaarde voor de MFB vanuit de EU is dat Oekraïne de mensenrechten, de rechtsstaat en de democratische mechanismes blijft waarborgen en eerbiedigen. De Commissie en de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO) zullen toezien op de naleving van deze voorwaarde. Er is niet voorzien in een afbakening van zaken waar Oekraïne geen middelen aan zou mogen besteden. Om Oekraïne te helpen met dringende financieringsbehoeften op de korte termijn, is het kabinet niet voornemens additionele afbakeningen te bepleiten.

Nederland heeft meermaals, waaronder in NAVO-verband, aangegeven het Verdrag inzake clustermunie te ondersteunen en ieder gebruik van clustermunie te ontmoedigen. Nederland zal deze lijn blijven uitdragen in gesprekken met verdragspartijen die de normen van het verdrag niet naleven, en landen die geen verdragspartij zijn. Op basis van het Verdrag inzake clustermunie is Nederland echter niet verplicht om een specifieke garantie van Oekraïne te vragen om de lening niet te gebruiken voor het aanschaffen van clustermunie.

¹ Kamerstukken II 2024/25, 36045, 186, p. 4.